“El papa Benet XVI, pastor i teòleg”, per a Catalunya Cristiana 24-2-2013

Què li escau a la personalitat del Papa Benet XVI, considerar-lo teòleg pastor o millor pastor teòleg? A la primera entrevista que va concedir al periodista Peter Seewald, parlant de la seva ordenació episcopal i el nomenament com a arquebisbe de Munich, deia que el seu projecte, als cinquanta anys, era servir com a teòleg. “Però (pensant en l’estat actual de l’Església i demanant consell) calia també que alguns teòlegs estiguin disposats a servir com a bisbes... El preu a pagar fou no poder fer totalment el que havia imaginat, participar amb el pensament i la paraula a les grans discussions espirituals de la nostra època i desenvolupar una obra pròpia. Vaig haver d’endinsar-me en la multiplicitat dels conflictes i esdeveniments fàctics...”. Sembla sentir parlar aquí al seu mestre Sant Agustí.

El que ha demostrat el Papa és que les seves condicions de teòleg i pastor no han anat mai en paral·lel, sinó perfectament engalzades amb un encaix fecund. Això ha estat possible gràcies a dues condicions. La primera i fonamental, que ell ha posat sempre al davant la seva missió com a pastor, mentre que la seva condició de teòleg se situava al seu servei. La segona que la seva teologia, el seu estil teològic, li permetia fer això precisament. Fill de la teologia renovada dels voltants del Concili Vaticà II, el seu pensament havia begut de la Tradició viva dels Sants Pares (especialment Sant Agustí, Sant Bonaventura), dialogant amb la filosofia i el pensament actuals, atent als problemes del moment, sense perdre mai el sentit del misteri com a Veritat i Bellesa, l’experiència de la fe, la concentració en allò essencial, així com la claredat de la paraula. Representant d’aquella teologia que, amb H. U. Von Balthasar, s’anomenava “agenollada”, feta al costat de la pregària davant la resplendor de la Veritat. Algú ha dit que J. Ratzinger “no ha estat un autor sistemàtic, sinó més aviat simfònic”. És veritat, però preferim veure’l com a mestre que ensenya com a pastor i com a pastor que ens endinsa en el misteri.

+ Agustí Cortés Soriano. Bisbe de Sant Feliu de Llobregat.